

Številka: 004-2/2023-2550-26

Ljubljana, 30. 1. 2023

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o udeležbi predstavnikov Republike Slovenije na

- **15. zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti (CBD COP15),**
- **10. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Kartagenskega protokola o biološki varnosti (KP COP MOP10) in**
- **4. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe (NP COP MOP4), ki so potekala v Montrealu, Kanadi, od 7. do 19. decembra 2022.**

– predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o udeležbi predstavnikov Republike Slovenije na 15. zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti (CBD COP15), 10. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Kartagenskega protokola o biološki varnosti (KP COP MOP10) in 4. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe (NP COP MOP4), ki so potekala v Montrealu, Kanadi, od 7. do 19. decembra 2022.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Urad predsednika Republike Slovenije
- Kabinet predsednika vlade
- Ministrstvo za naravne vire in prostor
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve
- Ministrstvo za finance

<ul style="list-style-type: none"> - Ministrstvo za infrastrukturo - Ministrstvo za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo - Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport - Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije - Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj - Ministrstvo za zdravje 				
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:				
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:				
<ul style="list-style-type: none"> - mag. Matej Skočir, državni sekretar, Ministrstvo za naravne vire in prostor; - dr. Katarina Groznik Zeiler, sekretarka, Ministrstvo za naravne vire in prostor; - mag. Inga Turk, sekretarka, Ministrstvo za naravne vire in prostor 				
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:				
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:				
5. Kratek povzetek gradiva:				
<p>Gradivo podaja poročilo o udeležbi predstavnikov Republike Slovenije na 15. zasedanju konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti (CBD) in njenih Protokolov, na kateri je bil sprejet Svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020 (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework), ki določa svetovne cilje za doseg ključnih sprememb, ki naj bi zaustavili upadanje biotske raznovrstnosti do leta 2030 in omogočili njeno obnovo.</p>				
6. Presoja posledic za:				
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih			NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije			NE
c)	administrativne posledice			NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij			NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki			NE
e)	socialno področje			NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 			NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)				
- I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	

SKUPAJ		
OBRAZLOŽITEV:		
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu		
II. Finančne posledice za državni proračun		
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:		
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:		
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Kratka obrazložitev		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:		NE
- pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.		
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:		
– Skupnosti občin Slovenije SOS: NE		
– Združenju občin Slovenije ZOS: NE		
– Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Gradivo ni za objavo na spletni strani		
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:		NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:		DA
Uroš Brežan minister		

- Priloga: Poročilo o udeležbi predstavnikov Republike Slovenije na 15. zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti (CBD COP15), 10. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Kartagenskega protokola o biološki varnosti (KP COP MOP10) in 4. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter pošteni in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe (NP COP MOP4), ki so potekala v Montrealu, Kanadi, od 7. do 19. decembra 2022

PRILOGA:

Poročilo o udeležbi predstavnikov Republike Slovenije na 15. zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Združenih narodov o biološki raznovrstnosti (CBD COP15), 10. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Kartagenskega protokola o biološki varnosti (KP COP MOP10) in 4. zasedanju Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter pošteni in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe (NP COP MOP4), ki so potekala v Montrealu, Kanadi, od 7. do 19. decembra 2022

15. zasedanje Konference pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti (CBD COP15) je potekalo pod predsedstvom Kitajske. Zaradi omejitev povezanih s pandemijo Covid je bilo zasedanje predstavljeno v Montreal, Kanado, kjer je tudi sedež sekretariata Konvencije. Zasedanje je potekalo dva tedna, od 7. do 19. decembra 2022, s segmentom na ministrski ravni, od 15. do 17. decembra 2022.

Zasedanje, ki se je začelo 7. decembra 2022, je vodil kitajski minister za okolje Runqiu Huang. Otvoritveni govor so poleg ministra Huanga imeli še Inger Andersen, izvršna direktorica Programa Združenih narodov za okolje (UNEP), Steven Guilbeault, kanadski minister za okolje in podnebne spremembe ter Elizabeth Mrema, izvršna sekretarka Konvencije o biološki raznovrstnosti.

Konferenca pogodbenic Konvencije o biološki raznovrstnosti (CBD), ki jo je Slovenija ratificirala leta 1996, je glavni organ konvencije z zasedanji vsako drugo leto. Slovenska delegacija je aktivno sodelovala in usklajevala stališča v okviru EU koordinacij za pripravo na pogajanja z drugimi državami. Delegacija je bila aktivna zlasti pri pogajanjih o Svetovnem okviru za biotsko raznovrstnost ter ključnih podpornih odločitvah za izvajanje tega okvira (mobilizacija virov, mehanizmi za načrtovanje, poročanje in revizijo, okvir za spremljanje, informacije o digitalnem zaporedju genskih virov in krepitev zmogljivosti) . V okviru visokega segmenta na ministrski ravni, ki se je pričel 15.12. 2022, je slovensko delegacijo vodil minister za okolje in prostor, g. Uroš Brežan.

Na zasedanju je bil po dvotedenskih intenzivnih in napornih pogajanjih, tudi na ministrski ravni, doseženo soglasje vseh držav pogodbenic za ambiciozne cilje, povečan obseg sredstev za varstvo biotske raznovrstnosti, ter opredeljen okvir za spremljanje doseganja ciljev in poročanja. S tem je bil sprejet svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020 (Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework). Dogovor ima 4 dolgoročne cilje z vizijo do leta 2050, ter 23 kratkoročnih ciljev do leta 2030.

Zlasti pomembni cilji so:

- zavarovanje vsaj 30 % kopenskih in 30 % morskih površin na svetovni ravni;
- obnova vsaj 30 % degradiranih kopenskih, celinskih vodnih ter obalnih in morskih ekosistemov do leta 2030;
- izvajanje ukrepov za zaustavitev izumiranja ogroženih vrst;
- zmanjšanje in blaženje vplivov invazivnih tujerodnih vrst na biotsko raznovrstnost, tudi z zmanjšanjem vnosa za vsaj 50 % do leta 2030;
- zmanjšanje negativnih vplivov onesnaževanja iz vseh virov do leta 2030 na ravni, ki ni škodljiva za biotsko raznovrstnost, vključno z zmanjšanjem tveganja zaradi pesticidov ter prizadevanjem za odpravo onesnaževanja s plastiko;
- sinergije varstva biotske raznovrstnosti s prilagajanjem in blaženjem podnebnih sprememb z uporabo naravi temelječih rešitev;

- vključenost spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravico do zdravega življenjskega okolja, v skladu z Resolucijo Združenih narodov o pravici do čistega, zdravega in trajnostnega okolja.

Dogovor pomeni tudi pomemben mejnik za financiranje biotske raznovrstnosti. Za njegovo izvajanje je predvideno povečanje finančnih sredstev iz vseh virov, tako javnih kot tudi zasebnih, z mobilizacijo vsaj 200 milijard ameriških dolarjev na leto do leta 2030. Glede mednarodne finančne pomoči državam v razvoju dogovor predvideva povečanje le-te s trenutnih okvirno 5 milijard na 20 milijard ameriških dolarjev letno do leta 2025, in do leta 2030 za povečanje na 30 milijard. V ta namen je v naslednjem letu predvidena ustanovitev novega sklada za biotsko raznovrstnost (Global Biodiversity Trust Fund) v okviru Svetovnega sklada za okolje (GEF). Dogovor pomeni tudi spodbudo za naravi prijazne poslovne naložbe, ter postopno opustitev in preoblikovanje škodljivih subvencij, ki po ocenah strokovnjakov znašajo kar 500 milijard.

Izvedba dogovora je podprta z dobrim okvirom za načrtovanje, spremljanje in poročanje ter bo potekala z izvajanjem nacionalnih strategij in akcijskih načrtov za varstvo biotske raznovrstnosti ter rednih pregledov napredka do leta 2030. Sprejet je bil tudi okvir za spremljanje z indikatorji, prek katerih bo mogoče meriti napredek.

Pri temi informacije o digitalnem zaporedju genskih virov (DSI) so na COP15 pogodbenice ustanovile mehanizem za multilateralno delitev koristi od uporabe digitalnih informacij o genskih sekvencah vključujoč določila o veljavi obstoječih nacionalnih ureditev. Na COP15 so se pogodbenice strinjale, da je multilateralni mehanizem najprimernejši, kot tudi, da je koristi potrebno deliti pošteno in pravično ter spodbujati večje odlaganje DSI s primernimi označevalci geografskega porekla v javne podatkovne baze. Oblikovana je bila tudi skupina za pripravo natančnejše opredelitve modalnosti mehanizma za sprejem na COP16.

Visoki segment na ministrski ravni

V drugem tednu zasedanja, od 15.12. do 17.12.2022 je potekal visoki segment na ministrski ravni, na katerem so ministri in drugi visoki predstavniki (voditelji mednarodnih organizacij, civilne družbe in poslovne skupnosti) izrazili podporo ciljem svetovnega okvira biotske raznovrstnosti po letu 2020 ter zavezam za njihovo doseganje. Minister Brežan je na zasedanju COP15 podal nacionalno izjavo in izrazil podporo ambicioznim ciljem in nujnosti sprejetja svetovnega dogovora o biotski raznovrstnosti. Minister Brežan je aktivno sodeloval tudi v okviru ministrskih pogajanj za področje mobilizacije finančnih virov, ki je bilo v okviru pogajanjih eno zahtevnejših. Minister je izpostavil, da je poziv držav v razvoju za dodatne finančne vire sicer razumljiv, vendar ga je potrebno uskladiti z dovolj ambicioznimi cilji za zaustavitev trenda upadanja biotske raznovrstnosti, pri čemer je pomembna tudi mobilizacija vseh finančnih virov, tako javnih, kot tudi privatnih.

Ob robu zasedanja COP15 se je minister Brežan na bilateralnem srečanju sestal z ministrom za podnebne spremembe otoške države Vanuatu g. Ralphom Regenvanu, ki je Sloveniji zagotovil podporo pri kandidaturi za nestalna članica v varnostnem svetu Združenih narodov. Minister se je sestal tudi z Mario Heleno M.Q. Semedo, namestnico generalnega direktorja FAO, ki Slovenijo kot predlagateljico svetovnega dneva čebel in članico Koalicije za oprasaševalce vidi kot pomembno partnerico pri varstvu čebel in drugih oprasaševalcev.

O izzivih Konvencije o biotski raznovrstnosti in korakih za implementacijo svetovnega okvira biotske raznovrstnosti sta minister Brežan in minister za okolje in prostorsko načrtovanje Severne Makedonije, g. Naser Nuredini govorila na bilateralnem srečanju, kjer sta se dogovorila tudi za nadaljnje bilateralno sodelovanje.

Minister Brežan se je prvič srečal tudi z izvršno direktorico Programa Združenih narodov za okolje, ga. Inger Andersen, ter jo povabil, da se udeleži 23. zasedanja Barcelonske konvencije, ki bo v Sloveniji decembra 2023.

10. zasedanje Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Kartagenskega protokola o biološki varnosti (KP COP MOP10)

Na zasedanju je bil glavni poudarek pogajanj sprejem dogovorov na področju ocene tveganja in upravljanja s tveganjem čezmejnega gibanja živih gensko spremenjenih organizmov, implementacije in večanja zmogljivosti ter vključenosti biotehnologije in primernih indikatorjev monitoringa v svetovni okvir za biotsko raznovrstnost po letu 2020.

Na področju ocene tveganja in upravljanja s tveganjem čezmejnega gibanja živih gensko spremenjenih organizmov je bil dosežen dogovor o ustanovitvi »AdHoc« delovne skupine za oceno tveganja in upravljanje s tveganjem na področju biološke varnosti ter okrepitev posredovalnice informacij o biološki varnosti.

Pogodbenice so tudi sprejele načrt izvajanja Kartagenskega protokola, ki je vezan in komplementaren s svetovnim okvirjem za biotsko raznovrstnost po letu 2020, in akcijski načrt za večanje zmogljivosti implementacije Katagenskega protokola in njegovega dopolnilnega protokola iz Nagoje in Kuala Lumpurja.

4. zasedanje Konference pogodbenic, ki služi kot zasedanje pogodbenic Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter pošteni in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe (NP COP MOP4)

Republika Slovenija je Nagojski protokol podpisala 20. septembra 2011, zaradi težav s kapacitetami na področju ohranjanja narave pa ga še ni ratificirala. Slovenija Nagojski protokol izvaja skozi EU predpis, ki ureja obveznosti uporabnikov genskih virov. Ker Slovenija ni pogodbenica tega protokola, je delegacija Republike Slovenije, kolikor je bilo mogoče, sodelovala na usklajevalnih sestankih in smiselno prispevala k oblikovanju skupnih stališč EU ter prisostvovala zasedanju pogodbenic Nagojskega protokola kot opazovalka.

COP MOP4 je podobno kakor na področju DSI ustanovil mehanizem za multilateralno delitev koristi od uporabe genskih virov. Pogodbenice so sprejele odločitev, iz katere izhaja, da je multilateralni mehanizem najprimernejši, da je koristi potrebno deliti pošteno in pravično. Strinjale so se tudi, da je treba spodbujati k večji delitvi informacij o genskih virih s primernimi označevalci geografskega porekla v javnih podatkovnih bazah.

Drugi sprejeti dokumenti:

Na zasedanju Konference pogodbenic COP15 je bil potrjen tudi programski proračun za naslednji dve leti. Finančne posledice za Slovenijo ostajajo brez bistvenih sprememb oz. povišanja letne članarine.

Med ostalimi sprejetimi dokumenti je bil sprejet večletni program dela pogodbenic, odločitve na področju biodiverzitete in podnebnih sprememb, biodiverzitete in zdravja, biodiverzitete in kmetijstva, na področju sintezne biologije in invazivnih tujerodnih vrst. Posebej je potrebno izpostaviti strinjanje pogodbenic Konvencije o novih ekološko in biološko pomembnih območjih za Severno-vzhodni Atlantski ocean, ter spremljajočo odločitev na področju morske in obalne biodiverzitete.

Naslednje redno zasedanje COP16 bo potekalo v drugi polovici leta 2024, država gostiteljica je Turčija.